

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Chronici Ditmari Episcopi Merspurgensis Libri IIX

Thietmarus <Merseburgensis>

Helgestadi[i], 1667

Lib. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11072

CHRONICI
DITMARI EPISCOPI
MERSEBURGII

LIB. II.

OTTO, decus regni, de stemmate cretus herili
Henrici patris fulgebat ubiq; coruscis
Actibus, & solium conscenderat inde paternum.
Huic primo multi contradixere maligni
Invidia, cunctos quos vicerat iste superbos
Flamine divino, quod semper poscit ab alto.
Non fuerat tantus Caroli de morte patronus,
Nec puto simili regnum pastore potiri.
Episcopatus construxit deniq; senos.
Hic Beringerum superans virtute superbum,
Longobardorum sibi subdit colla furentum.
Imperatorem fecit sibi Roma potentem
Hunc, & maritimi solvunt tributa remoti.
Pacis amicus erat, bellum lateq; premebat:
Occidentales sedat Danosq; feroces.
Partibus Eois tunc non apparuit hostis.
Maximus in sceptro terdenos sedit & octo
Annos in regno, tandem & discesserat Otto,
Flebilis heu patria, simul invincibilis, atq;
Linquens hic post se tunc contectalis amica
Pignus, & nati, quo latabantur amici.

Mnes Republicæ Principes magnum reginæ Mech-
tildis moerorem lenire cupientes, Ottonem filium
ejus, patris sui decreto ac petitione uno ore in re-

OTTO
Magnus
Henrico
patri sur-
rogatus,

gem

C

Corona-
tur ab Hil-
liberto
Mogun-
tino.

Editha Au-
gusta.

Vćceslaus
& Bolesla-
us Duces
Boicm.

* Supra Ha-
duim seu
Heduigem
nomina-
vit.

* Fratrēq;

* Irminful
Idolum.
Vide Mei-
bom. Irmin-
fulam c. 2.

gem sibi & Dominum elegerunt, elevatis dextris conclaman-
tes, *Vivat & valeat rex victor in aeternum*; pariterque cum eo
ad Aquasgrani proficiscuntur. Quo cum appropiarent, om-
nis senatus obviam perrexit, fidem cum subiectione pro-
misit, & ad sedem eum usque ducens imperialem, statuit eun-
dem in loco priorum, in regem sibi conlaudans, ac Domino
tunc gratias agens. Hunc *Hilbertus*, Moguntinae cura ca-
thedrae cum licentia *Vigfridi*, sanctae sedis Colonien-
sis Archiepiscopi, in cuius dioecesi hoc fuit, & auxilio Trevirensis
benedixit, anno dominicae incarnationis DCCCC XXXVI.
in Ecclesia S. Mariae semper virginis, quam cum omni diligen-
tia magnus construxit Carolus. Confortatus tunc in Domino
tunc & in regno, sceptriferorum maximus Otto, conjugem
suam *Editam Ethmundi* regis Anglorum filiam bene timo-
ratam, quam patre suo adhuc vivente duxerat, consecrari
praecipit. Hujus prospera multa turbabant adversa. Nam
Bohemorum Ducem *Venceslaum*, *Boleslaus* nefandus, fra-
trem Domino ac regi perimens fidelem, restitit multo tem-
pore audacter, & postea devictus a rege viriliter, fratri suimet
Henrico Bavariorum duci ad servandum traditus est. *Avares*
quoque patri suimet quondam contrarii, sed diu pacificati,
iterum insurgunt, celeriterque fugati, redeunt. Discordia
quoque inter concives consociosque oritur non minima, qua
Tammonem, regis & * *Luidgerda* concitavit filium, eo quod
legatio *Siffridi*, Comitis Mersepurgensis, quam sibi idem ven-
dicaverat, *Geroni* sit tradita Marchioni, haereditasque mater-
na sit ei prorsus ablata. Hunc rex in Mersepurgk obsedit, *
filiumque ab iniqua praesumptione terroribus & blanditijs a-
movere curavit. Sed exercitus capta urbe ingressus, juve-
nem praefatum usque in Ecclesiam S. Petri, ubi prius ab anti-
quis *Irminful* * colebatur, bello defatigatum depulit. Ad
ultimum autem Maginzonis hasta de fenestra tiro perfossus
atergo

à tergo, secus aram oppedit, quem rex postea crudeli morte vindicaverat secundo regni sui met anno. Quæcunque ei publice vel occulte provenere nocentia, divinæ miserationis gratia, ac intercessione sui met sanctissimæ contectalis Edithæ assidua, securus evasit. Cujus instinctu *Magdeburgensem* ædificare coepit *civitatem*, ad quam reliquias Christi martyris Innocentij cum magno adduxit honore. Nam hanc urbem ob æternæ remunerationis gratiam, patriæque communis salutem & acquisivit atque construxit. Juvit eum ad hoc beatæ Edithæ memoriæ quibuscunque potuit, quæ innumera virtute prædita, ut signis post obitum claruit, ita inducias vitæ istius sibi concessas domino hominibusque accepto perduxit. Fuit hæc cum viro suo X. & IX. annos, & ordinationis suæ obiit XI. anno 7. Kal. Febr. unicum relinquens filium nomine *Luidulfum*, cunctis virtutibus fulgentem: sepultaque est in civitate præfata in majori Ecclesia, in oratorio aquilonari. Rex autem in venatione, qua sperabat se paululum refocillari, turbabatur vulnere lethali, inauditumque sustinuit moerorem, quem ab adventu dilecti comperit filij. Qui ramosam Samij Pythagoræ litteram, humanæ motus vitæ signantem, laudabili puer simplicitate percurrit ad bivium, & dextrum iter aggressus, virgulam breviorē, tamen potiorem de die in diem, ut virens hedera exsurgit, & in omnibus patriis, nobilitatem moribus in tantum ornavit, ut cunctis primatibus, quæ laus est non ultima, placeret. Unde patris gratia sibi in tantum arripit, ut hunc communi totius senatus electione honoris consortem atque laboris decerneret, successoremque confirmaret. Desponsavit etiam illi *Idam Herimanni* Ducis filiam, pulchritudinem & sexum omni probitate vincentem. Quam cum sibi pater vinculo maritali conjungeret, modicum post intervallum soceri ducatum & hæreditatem defuncti sibi dedit. Tanti patris ac filij temporibus quantum vigeret regnum,

Tammo
occisus :
Danemar-
rum vo-
cant alii.

Magdebur-
gum ædifi-
catur.

Edithæ !
Aug. vir-
tutes &
mors.

Ludolphi
elogium.

Ida Suevi
Ducis filia.

Monaster.
Sanctim.
in Qued-
linborg.

Adelheidis
altera O-
tonis M.
conjug.

Cöser Got-
frid. Vi-
serb. pag.
476.

* Salafelt
Contin,
Reginonis
quem vide
ad an. 952.
† Conra-
do, ut Witi-
chindus &
alij.

Bellum ci-
vile cum
Ludolpho.

* Vid. Wi-
dich. An-
nal. II.

difficile est ulli ad enucleandum. Venerabilis autem regina
Mechtildis, constructo, ut prædixi, in *Quedlinburg* monasterio,
congregationeque sanctorum ibi collecta, fidei erga
Dominum servitio promeruit, quod virtus filij in omnibus
floruit. Interea *Beringerus* Ludovici in vasor regni, *Adelhei-
dam* ejusdem viduam deprædatus est, & cum custodia ac in-
edia lacrymabiliter afflixit. Hujus laudabilem formam &
famam rex noster animadvertens, Romam pergere simulavit,
in ipsoque itinere Longobardiam usque perveniens, præfa-
tam per legatos alloquitur dominam, & donis præcedentibus
placatam, suæ voluntati consentire coëgit, pariterque cum ea
Papiam vendicavit civitatem. Qua de re *Ludolfus* filius ejus
admodum tristis effectus ad nostrates properavit, locisque quæ
ad * *Salsfeldum* pertinent, abditis, doloque idoneis, insidias
occultavit. Posthæc *Papia* præsidio munita, dispositisque
ibirebus necessarijs, revertitur, quem *Beringerus* cum duce
* *Conrado* subsequitur, regisque gratiam in urbe Augustana
sua filijque de ditione promeruit, simulque reginæ iram sup-
plici venia placavit, bonaque cum pace patriam revisit. Rex
autem Franciam regrediendo perlustrans, latentes insidias,
quæ à filio generoque † *Hugone* parabantur, comperit, mox-
que eis per internuntios hæc ira dictante mandavit, ut vel
tanti facinoris autores sibi mitterent, vel se potestatis reginæ
inimicos pro certo scirent. Quos hujusmodi legationi con-
nivere nolentes, collecto exercitu usque in *Moguntiam* per-
sequitur, universis urbibus, quas natus possedit, aut captis
aut deditis, hacque manu valida circumsepta, rebelles assidu-
o multum fatigavit bello. Datis tandem electis ex utra-
que parte obsidibus, pater cum filio loquitur, ac sui gratiam,
si conscios talia machinantes aperiret, & sibi traderet puni-
endos daturum spondit. Hoc cum juvenis facere non
posset, neque voluisset, à patruo convitiatus *Henrico*, * ur-
bem

hem rebellaturus ingreditur *Ekkertum*, † Comitem cum † *Ekkertus*
 multis patrum militibus sibi associavit, & clam noctis silentio regis con-
 eum suis omnibus exiens, Ratisbonam, quæ *Reinesburg* di- sobrinus,
 citur, Bavarij caput regni, cum urbibus munitissimis cepit, obles datus
 Ductricem *Juditham* * solum cum filijs ab his expellens fi- in urbem,
 nibus. *Thiedricum* insuper ducem ac *Vigmannum* Comitem, * fit hostis.
 in præsidium ad *Moguntiam* denuo possidendam, arma com- Id,
 moventes, patre subsequente, pecunia per legatos amo- * Juditha
 vere tentans, *Thiedrico* nequaquam aspirante, *Vigmannum* filia Arnul-
 blanditijs delinitum celeriter corrumpit. Interim Rex, para- phi, uxor
 ta in expeditionem militia, Bavariam petens, clausis sibi o- Henrici
 mnibus murorum portis, eadem regione depopulata ac com- Bojariæ
 busta, rediit. Tunc *Luidolphus* patri suimet ac regi resistere ducis. A-
 desperans, *Avares* pharetratos conduxit socios, quod regem vent. lib. 5,
 protinus non latuit. Namque cum signis militaribus ob- pag. 301,
 viam pergit inimicis insurgentibus, sed aliter ei, quam quis- Causæ ir-
 quam ratus sit, proh dolor, evenit. Hi siquidem ducibus ruptionis
 iniquis per aliam directi viam, *Franciam* invaserunt, misera- exterra-
 biliterque vastaverunt. Sed si quis secreta mentis, seu viva rum gena-
 voce requirit, unde talis oriatur extraneis audacia, ut tandem tium,
 habitatas longeque semotas præsumant infringere regiones, Qui in pro-
 quantum scriptis unquam didicimus, vel pernoscimus, au- peris con-
 diat respondentes, quia consensu divino hi facinoribus no- temnunt
 stris accenduntur in vindictam Domini, nosque admodum Deum, me-
 territi fugimus ignavi, injustitia nostra, fitque tandem, ut qui rito luunt
 in prosperis spreverimus timorem Domini, merito sustinea- pœnas.
 mus flagellum Domini, ac invocantes Dominum non exau- tarat
 diamur, qui offensam placare supernam nullo modo cona-
 bamur. Inde accidit, ut Germania cæteris comprovincia
 libus suis non impar, viribus his succumberet. Commotus
 tandem Dominus meritis justorum gemituque miserorum,
 fugavit turbam perfidorum, & Rex eos iterum aliò quam pu-

tarat divertentes insecutus, *Bavariam* rursus invadit. Qui mox de pace tractantes, induciasque petentes, impetraverunt, & semper dubij suisque infideles dominis, cum se apud regem excusare non possent, cum Ludolpho seniore suo nota

Reinsburg præsidia palantes perunt. Quos rex exercitu valido subsecutus, prædicta possedit in urbe, factaque mutuo longa concertatione, tandem grandi fame filium suosque pacem petere coëgit. Posthæc *Luidolphus* cum *Hugone* pœnitentia ductus, patris pedibus advolvitur, de præteritis veniam, & de præsentibus supplex poscit emendationem, de futuris quoque

cautelam spondit. Hunc rex suorum devictus consilio principum suscepit, commissaque remittens, suimet gratiam firmiter dedit. Restituit tum fratri * suo regnum diu amissum, pacificatisque, ut speravit, adversis omnibus, Saxoniam victor repetit. Et ecce iterum *Avares*, id est *Vngari*, quasi jam perpetrati sceleris obliti, adversum nos arma commoverant, quos adventare Dux *Henricus* Regi nuncios, inceptis

eum itineribus revocavit. Rex autem ad Augustanam universos suimet familiares ad se convocat civitatem, affirmans se mori malle, quam tanta plus perpeti mala. Collegit undique secus octo tantum legiones, quas adversus hostes dispositas consolatur, morientes ibi remunerationibus demulcens æternis, vincentes autem præsentibus delectamentis. Quarum extremitates hostis acer juxta *Lech* fluvium celerem latenter circumeundo incautas opprimit, cæsis tum pluribus ac dispoliatis. Hoc rex ut comperit, *Conradum* ducem cum suis pone misit, qui captivos cum omni præda ex lupi raptoris faucibus eripuit, victoriaque potitus castra revisit. Postera die, id est, in festivitate Christi martyris *Laurentij*, Rex solum se præ cæteris culpabilem Domino professus atque prostratus, hoc facit lacrymis votum profusus, si Christus dignaretur sibi tanti intercessione præconis dare victoriam & vitam,

Ludolphus
patri sup-
plex, nuda-
tis plantis.
Abbas Urs-
perg. p. 161.

* Henricus
Boariam
recipit, ab
Arnulpho
& Herman-
no, uxoris
fratribus
sibi erepta.
Avent. lib.
v. p. 303.
Belli huius
incertorem
Aventinus
prodit. He-
roldum
Comitem
à Scheurn
Episc. Sa-
lisburg.
Lycus fl.

ram, quod in civitate Mersepurgenſi Episcopatum in honore victoris ignium conſtruere, domumque ſuimet magnam, noviter inceptam, ſibi ad Eccleſiam vellet ædificare. Nec mora erectus à terra, poſt miſſæ celebrationem, ſanctamque communionem, ab egregio porrectam *Otharico* confefſore ſuo, ſumſit rex clypeum lancea cum ſacra milites in hoſtem præcedendo, reſiſtentemque primus irrupit, ac mox terga vertentem uſque ad veſperam proſtravit ac effugavit. * Peracta tandem cæde, virentibus pratis victricem cum turba rex conſidens, diligenter inquirit, ſi ab exercitu ſuo aliquis remaneret. Comperit tum ducem *Conradum*, generum ſui & egregium militem oppetiſſe, cujus corpus merito deſſetum, ac diligenter procuratum, *Vvornatiam* miſit tumulandum. Inſuper nuncios ſanctæ præmiſerat matri, qui cuncta ordine pandentes, eam cura ſolverent, mentesque fidelium in laudem Chriſti pariter accenderent. Tantum divinæ pietatis donum omnis Chriſtianitas, maximeque regi commiſſa, ineffabili ſuſcepit tripudio, gloriam & gratiam pſallens unanimiter in altiſſimis Domino. Interim rex *Saxoniam* revilens lætus patriam, à cunctis principibus à longe ſibi obviantibus ſummis excipitur ſtudiis, diuque expectatus à venerabili ſuimet genitrice, proſuſis præ gaudio lacrymis, amplectitur. Quibus ſuum illico aperiens promiſſum, qualiter hoc ad unguem perduceret, eorundem ad hoc conſilium enixe petiit & ſuffragium. Hiſtandem id collaudantibus, piæque petitioni adſpirantibus, ſtatuit rex *Abbatiam* in *Magdeburgenſi* civitate, incipiens Eccleſiam mirum in modum in loco, ubi ſancta requieſcit *Edith*, & juxta quam poſt obitum ſuimet pauſare deſideraverat ipſe. Ibi etiam Episcopatum facere conatus, apud *Bernhardum*, * ſanctæ Halberſtadienſis Eccleſiæ Antifſitem, in cujus dioceſi urbs præfata jacuit, quamdiu ille vixit, impetrare non potuit. Quicquid in prædiis, vel rebus

* Ungari, exceptis ſex viris tantum reſiduis, omnes delecti. Otto Frifing. lib. 6. cap. 20. Gotfrid. Vit. p. 475. Conradus Dux, gener. Cæſ. occumbit.

Otto fundat Abbatiam in Magdeburg. * Bernhardus Halberſt. ep. ponit ſe Ottoni. vid. pl. Crantz. Sax. lib. 4. in a. c. 7.

Bellum
Slavicum.

in alijs promisso contraxit in tempore, totum hoc Domino, militique ejus Mauritio, concessit hæredi. Dum hæc aguntur, ex parte *Slavorum* bellum ingruit horridum, hortatu *Wigmanni* Comitis & *Ekkerti*, ductu autem *Nacconis* & *Stoingnei* fratris ejus. Quos *Herimannus* Dux superare diffidens,

* *Stoines* vocatur

Witichind.

Annal. 1.

p. 31.

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

† *Wicmannum* & *Ekkertum*

regis petivit auxilium. Hic ut erat impiger, militia forti a- quilonares invadit regiones, malum sæpissime, ut scriptura docet, pandentes, ibique *Stoigneum* * luco absconditum fugientibusque socijs captum, decollari præcepit, confratres autem, tanti sceleris autores, *Wigmannum* & *Ekkertum* † fagavit. *Luidolphus* vero regis filius malorum depravatus consilio, rursus restitit, patriaque cedens, Italiam perrexit, ibique cum unum ferme annum esset, iix. Id. Septembris, præ dolore obiit. * Hujus corpus à socijs ejusdem Moguntiam delatum, lugubriter in Ecclesia Christi martyris Albani sepultum. De tam miserabili fama Rex in expeditione, qua fuit adversus *Redarios*, supra modum turbatus, planxit filium sicut David *Absolon*. Post hæc sedatis bellorum asperitatibus, Romam iterum pergere simulans, Longobardiam manu valida intravit, Berengariumque prædictum in monte S. Leonis duos obsidens annos, cum uxore *Willa*, & filijs ac filiabus, ad ultimum cepit callide, exilioque, ubi post moritur, relegavit. Dehinc Romam armato petens milite, ejusdem cives sibi resistentes bis vicit, urbemque gloriosus intravit. Insuper benedictionem à domino Apostolico *Johanne*, cujus rogatione hue venit, cum sua conjugè, anno regni ejus *XXIX*. promeruit imperialem, ac patronus Romanæ effectus Ecclesiæ, Beneventum, Calabriam atque Apuliam ducibus eorum devictis sibi vendicavit. Temporibus suis aureum illuxit seculum, apud nos inventa primum vena argenti. Devictus quoque *Wigmannus*. Apud Danos regnante tunc *Haraldo* contempta Christianitas sic per *Popponem* renovata presbyterum

Vit. p. 478.

rerum. Arguebat enim idem & regē & populum, antecessorum
 cura suorum deviantem, Dijs ac dæmonibus vacantem, unum
 affirmans in tribus personis Deum. Interrogatus autem à
 rege, si ignito voluisset dicta ferro comprobare, paratum se
 ad hoc esse hilari respondit animo, crastinaque die ferrum in-
 gentis ponderis benedictum, ad locum à rege determinatum
 portavit, manumque securam imperterritus elevavit. Quo
 rex miraculo latus admodum effectus, cum suis omnibus
 Christi jugo protinus se humiliter subdidit, in finemque, fi-
 delium more, præceptis obtemperavit divinis. Imperator
 autem hoc ut audivit, vocatum ad se venerabilem virum
 Popponem, si pugil Christi esset, interrogat, & sacerdotali
 honore sublimat. Gero Orientalium Marchio Lusizi & Sel-
 puli, Misconem quoque cum sibi subjectis imperiali subdi-
 dit ditioni. Herimannus Dux Seliburem & Mistui cum suis
 Imperatori tributarios fecit. Equivocus Imperatoris, junior,
 inquam, Otto, quem peperit inclyta mater Adelheidis, in
 nativitate Domini Romæ Imperator effectus est patre juben-
 te, ac tunc in Campania juxta Capuam commorante. Qui
 filio suimet uxorem ab Imperatore Constantinopolitano de-
 sponsare desiderans, nuncijs ejusdem ob alieni ad se missis
 causam, suos fideliter commisit Principes, hanc legationem
 ferentes. Quos in ipso itinere Græci solita calliditate ex im-
 proviso irruentes, alios occidunt, quosdam vero captos do-
 mino suimet Augusto presentabant. Pauci autem ex his
 effugientes, Imperatori suo rei eventum aperiunt. Hic de-
 trimentum suorum graviter ferens, milites optimos Gunthe-
 rium ac Sigifridum, tale facinus ad ulciscendum in Calabriam
 properemisit. Qui Danaos victoria priori elatos, & sibi oc-
 currentes occiderunt, alios autem in fuga comprehensos ob-
 truncant naribus, tributum à Græcis in Calabria & Apulia ex-
 torquentes, spoliisque ditati cum gaudio remeabant. Constan-

Ferri igni-
 ti miracu-
 lum. Adde
 M. Chron.
 Belg. p. 79.
 Witichind.
 lib. III. p. 32.
 Sigebert.
 ad an. 966.

Gero Mar-
 chio.

Hermannus
 Billungus
 Dux.

Otto II. co-
 ronatur
 Romæ. An-
 no 968. Si-
 gebert.

Legati Oto-
 tonis à Græ-
 cis violati.
 Witichind.
 lib. 3. p. 34.

Græcorum
 clades.

D

tinopoli-

Nicephorus Phocas Imp. Græc. occiditur à Iohanne successore

tinopolitani autem funere suorum & captivitate tristes effecti, adversus dominum suum conspiravere, doloseque Imperatricis consilio per quendam militem peremerunt eundem, loco eius hunc designantes ad Imperij totius provisionem. Qui mox magnificis muneribus, comitatuque egregio, non virginem desideratam, sed neptem suam, Theophaniam vocatam Imperatori nostro trans mare mittens, suos absolvit, amicitiamque optatam Cæsaris Augusti promeruit. Fuere nonnulli, qui hanc fieri conjunctionem apud Imperatorem impedire studerent; eandemque remitti consulerent. Quos idem non audivit, sed eandem tunc dedit filio suimet in uxorem, ardentibus cunctis Italiae Germaniæque primatibus. Multa sanctorum corpora imperator ad Italia ad *Magdeburg* per Dedonem Capellanum suimet transmisit. Hoc autem quod de eius clerico audivi nomine *Poppone*, *Vilhelmi* Comitis germano, memoria dignum non est prætereundum. Is cum Imperatori diu fideliter serviret, nimis infirmatur, & in ecstasi effectus in montem excelsum ducitur, ubi civitatem magnam, & pulchra ejus conspicatur ædificia. Inde perveniens ad turrin arduam, laboriosos

Theophania Ottoni II colloca-
ta; neptis
Iohannis Ze-
misca Imp.
Cpolitani
Sigebert.
ad an. 971.

ejusdem scandit aggressus. In cujus summitate magna Christum cum omnibus sanctis sedentem videre promeruit. Ibi Bruno Archiepiscopus Colonien-
sis ob inanem Philosophiæ executionem à summo iudice accusatus, & à B. Paulo defensus, iterum inthronizatur. Tunc iste vocatus simili de causa redarguitur & supplicii sanctorum intercessione suffultus, talem audivit vocem: *Post tres dies ad me veniens, hanc, quam ego nunc tibi demonstro, Cathedram possidebis.* Hæc omnia sacerdos, cum evigilaret, Cæsari ad se accersito explicuit, & non esse somnium, sed veram visionem, gratias ei retulit pro bonis omnibus, quæ ei unquam fecit, & sic ei indicatum est. Facta confessione, & indulta à presentibus remissione, dereliquit

Wilhelmus Comes.

aliena

Bruno Colon. Archiepisc. & Poppo accusati ob Philosophiæ studium.

aliena, repetens sua cum pace bona, flentem tam felici obitu
 consolatus seniore. Preciosum quoque marmor, cum
 auro gemmisque Cæsar præcepit ad *Magdeburg* adduci. In
 omnibus columnarum capitibus sanctorum reliquias dili-
 genter includi iussit. Corpus egregij Comitis *Christiani*,
 aliorumque sibi familiarium, juxta memoratam posuit Ec-
 clesiam, in qua sibi sepulturam, quamdiu vixit, præparari
 concupivit. Anno Dominicæ incarnationis DCCCC LXI.
 regni autem ejus vicefimo quinto, præsentibus cunctis opti-
 matibus, in vigilia nativitatis Domini, corpus *S. Mauritiij*, &
 quorundam sociorum ejus, cum alijs SS. portionibus *Ratis-*
bona allatum est. Quod maximo, ut decuit, honore *Parthe-*
nopolim transmissum, unanimi indigenarum & comprovin-
 cialium ibidem conventu susceptum, & ad salutem patriæ
 hæcenus veneratum est. Interea *Bernhardus* antistes vene-
 randus, plenus dierum, XLVIII. ordinatis suæ anno, & in
 ipso die, id est, III. Non. Februarij, obdormivit in Domino.
 Insuper *Vilhelmus*, sanctæ Archipræsul Moguntia, cui cura
 ab Imperatore, Domino suimet & parente, commissa fuit
 Parthenopolim disponendi, cæteraque regni necessaria re-
 gendi, cum ægrotantis reginæ *Mechtildis* finem expectaret,
 in Redulverothe VI. Non. Martij moritur. Hujus obitum
 nimia corporis infirmitate oppressa venerabilis regina, nul-
 lo adhuc certa nuncio, præsentibus cunctis intimavit: *Filius*,
 inquit, *meus Vilhelmus*, proh dolor, jam expirans, memoria
 indiget salutari. Et *Luidolfus*, Abbas Corbejenfis egregius,
 corporaliter sibi occurrentem illum nocte eadem, qua tran-
 sit, videns, obstupuit, & mortuum hunc esse confratribus
 nunciavit. Posthæc *S. Mechtildis* II. Id. Martij migravit ab
 hoc exilio, spiritum committens, ac creatori suimet reddens
 Domino, sepultaque est coram altari Christi præsulis *Servatii*,
 juxta seniore suum; quia quem viventem dilexerat, huic se

Christia-
nus Co-
mes.Corpus S:
Mauritij
& Magdebur-
gum transe-
fertur.Bernhardi
Halbersta-
dii & Wil-
helmi Mo-
guntini
mors. Ma-
rianus ad
ann. 967.
Lambert.
968.Luidolfus
Abbas Cor-
bejenfis.Mathildis
mors.

Gero Mar.
chio, tot
victoriis,
quot præ-
liis clarus.
Witich. lib.
3. p. 28.

Gerinrode
monaste-
rium. Vid.
Chronic.
Montis Sc.
reni. p. 36.

Hilibrardo
Episc. Hal-
berst. Bern-
hardi suc-
cessor, de
latissima
sua dioce-
si permisit
novæ Mag-
deburgensi,
quantum
lat erat.
Crantz, lib.
4. c. 14.

mortuam conjungi, quamdiu deguit semper imploravit
 Gero quoque defensor patriæ, dum unici morte turbaretur
 filij suimet illustris *Sigifridi*, Romam pergens, emeritus jam
 senex coram altari principis Apostolorum Petri arma victri-
 cia deposuit, & apud Dominum Apostolicum sancti impe-
 trans brachium *Cyriaci*, ad Dominum cum omni sua hæredi-
 tate confugit; patriamque revisens, nati suimet viduam prius
 velatâ, monasterio in saltu, qui suo signatur nomine, *Gerinrod*
 constructo, *Hathui* vocatam, statuit Abbatissam, à *Bernhardo*
 consecratam Christo, firmatisque his omnibus, felici hos
 obitu præcessit XIII. Kal. Junij. Imperator autem comperta
 lugubri matris & filij, cæterorumque nece Principum, gravi
 queritur mœrore invincibile totius reip. damnum. Urgebat
 eum adhuc timor mortis propinquæ, & quod Domino rebus
 promisit in anxijis, oportuno studuit complere in tempore.
 Electum namque à cuncto sanctæ Halberstadenſis Ecclesiæ
 clero & populo *Hilibrardum*, tunc Præpositum, & à domino
 suimet *Bernhardo* ad hoc præsignatum, Romam venire præ-
 cepit. Cumque eodem, quod diu latebat, secretum mentis
 revolvit, scilicet facturum se in urbe *Parthenopolitana* Archie-
 piscopatam semper studuisse, ob spem remunerationis æter-
 næ, defensionemque communis patriæ, seque ad omnia quæ-
 cunque unquam ab eo expetiisset, promisit paratum, si con-
 sentiret sibi hoc perficere votum. Hic autem, ut erat sapiens,
 piæ connivebat petitioni. partemque parochiæ, quæ sita est
 inter *Oram*, & *Albim*, & *Bodam* fluvios, & insuper *viam*, quæ
Friderici dicitur, Domino concessit, sanctoque *Mauritio* ac
 Imperatori. Insuper idem charitative rogatus à Cæsare *Aug-*
usto, dedit Domino sanctoque *Laurentio* parochiam jacen-
 tem inter fluvios *Villerbixi* & *Salsummare*, & *Salam*, & *Vnstror*,
 & *Helmana* & *foveam*, quæ est juxta *Valenhusum*. Tali munere
 Imperator arridens, per manus suscepit eundem, curamque
 ei ba-

ei baculo committens pastorem, *Accipe, inquit, precium patris tui.* Hunc enim *Ericum* nomine, cum *Buccone*, *Herimanno*, *Reinwardo*, *Wirino*, *Eserio*, cæterisque, qui in *Quidilingeburg* eundem tunc in Pascha solenni occidere conabantur, de collari præcepit. Avum autem meum nomine *Luitbarim*, ejusdem consilij participem, libenter perdere voluit, sed sibi familiarium devictus consilio Principum, captum hunc misit tandem Bavariam ad Comitem *Bertholdum*, comprehensis sibi omnibus suis rebus, ac late distributis usque in annum integrum. Tum enim gratiam regis, & sua omnia, cum magna pecunia, & prædio in *Sunderstove* & in *Vodenesuege* jacenti acquisivit. Sed captum iter peragam. Imperator vocavit ad se *Richarium*, Magdeburgensis Ecclesiæ Abbatem tertium. Nam *Anno* & *Ottwinus*, tunc Episcopi, præfuerunt. Et volens hunc dignitate sacerdotali decorare, visa quadam epistola, quæ clanculum sibi deferebatur, omisit; *Adelbertumque*, Treverensem, professione Monachum, sed *Russia* prius ordinatum præfulem, & hinc à gentilibus expulsum, ad Archiepiscopatus apicem, inclitum patrem, & per omnia probatum, anno Dominicæ incarnationis DCCCC LXX. xv. Kal. Novemb. Apostolica auctoritate promovit. Tunc misit eum ad sedem suam cum magno honore, præcipiens universis Saxonie principibus, ut proximum natale Domini cum eo essent. Archiepiscopus eum à clero & omni populo magnifice susceptus, in his festivis diebus consecravit *Bosonem*, Merseburgensis Ecclesiæ pastorem, *Burckardum* Misnensis Ecclesiæ provisorem, *Hugonem* Episcopum Cizensem, *Havelburgensis* Ecclesiæ custodem his *Tudonem* cooptavit, prius consecratum. Omnes hos, inquam, consecravit, subjectio- nem sibi suisque promittentes successoribus, disposita singulis quibusque parochia speciali. Additus est his confratribus *Brandenburgensis* Ecclesiæ pastor *Diemarus*, ante hos unctus,

Conspiratio in Orttonem Me-punita.
Adelbertus primus Archiepiscopus in Magdeburg Slavorum metropolitae. Alberti Stad. ad an. 971.
Magdeburgensis Archiepiscopi suffraganeus. Helimold. Chronica Slav. lib. 1. c. xi. Cratze. Saxon. 4.

& *Joraan*, Episcopus Pofnaniensis. Operæ pretium est, quamvis jure præposterus mihi imputetur ordo, hoc annectere, qualiter Imperator fratri suimet, Domino Brunoni, nominato à suimet patruo Duce *Brunone*, qui à *Ludovico* rege in expeditionem ad *Danes* missus, cum Episcopis duobus *Thiadrigo* & *Marquardo*, cæterisque militibus xv. Non. Febr. fluminis inundatione interiit, mortuo Agrippinæ sedis provisoro *VVigfrido*, Episcopatum ejusdem, ducatumque in super regni daret *Lotharij*. Hic post iniquorum, quamvis sapientissimus esset, consilio depravatus, pro bono malum regi suimet, germanoque restituere meditatus est. Vocavit namque ad se *Hugonem* generum, regi, ut supra memoravimus, nimis infidelem, ad convivium, & cum corona artificiose gemmata regnum ipsi committere, consanguinitatis & juramenti immemor, instituit. Qui cum in sancto die solennis Paschæ, paratis omnibus instrumentis regalibus, generum, promissa famineo expetentem desiderio, coronare voluisset, odij, divinæ miserationis gratia, sapientiæque cuncta volventis, freno paululum laxato puduit incepti, & pœnituit: accersitoque clam suimet secretario, quem prædiximus, *Volikmaro*, quod in mente latebat, vulnus aperuit, qualiterque curaretur, diligenti consilio quæsit. Sed conversis quibusque paratus ad omnia Dominus, huic in mentem cælitus misit, quo curam sui Senioris, respondendo talibus mitigavit. Sanctus, inquit, Spiritus tibi, Senior carissime suggestit, ut non amplius adversus nos prævaleret tanti auctoris sceleris inimicus; quem sic confundi, teque, autumo, posse honorari. Coronam quam genero tuo cras te daturum promissisti, vobis confidentibus præsentabo, ut fides tua in conspectu omnium clarescat, & invitus corruens, dirumpam eandem, ut fraternus amor modo frigidus in posterum recalescat. Placuit hoc Archiepiscopo, & sic expleri votis exultantibus divinas

Bruno Coloniensis Archiep & Lotharingæ Dux, inde primus Episcoporum cepit Reip. munia obire, cum hætenus studium illis fuisset saceras docere literas. Aventin. l. v. pag. 306. M. Chron. Belg. p. 80.

Hugonis ambitio eius.

divinas pulsavit simpliciter aures. Mane autem facto, dicta hæc, ut factis sunt impleta, Archiepiscopus magnum simulabat moerorem. Hugo autem sui que tanta spe frustrati, inconsolabilem sustinere dolorem, consummatisque diebus festivis, alijs quam ratus sit donis honoratus, rediit. Post hæc confratres, Rex inquam, & Episcopus reconciliati, invicemque pietatis studio perseverantes omnem inimicitia serupulum deinceps amovere curabant. Sed Archipræfuldivinitus in cunctis humanitusque pollens proficuitatibus XIII ordinationis suæ anno somno pacis soporatus v. Id. Octobr. fratrem reliquit tristem. Tales insidiantium laqueos, compluresque alios, in regni ac in cura imperij XL ferme annos conversatus Otto præfatus, Christo se in omnibus protegente, securus evasit. Pauca locutus sum de innumerabilibus, & isto melioribus tanti viri ingenuis actibus: quia liber unus de ejusdem nobili conversatione pleniter inscriptus, me aliquid prohibet addere. Imperator autem fraterna clade turbatus, *Volmero*, ejusdem familiari Capellano, ob amorem ejus, Episcopatum & animæ curam fideliter commendavit, quo sedente tempus à Domino sibi permissum, & in omnibus egregie conversanti, & de medio xv. Kal. Aug. discedente; *Gero* frater *Ditmari* Marchionis à clero & ab omni populo electus est: & hoc Imperatori mox annunciat. Hic quia præfato fratri suo ob multas causarum species iratus fuit, dare huic Episcopatum noluit. Interea is, qui Capellanus tunc erat, in uno dierum missam celebrans in *Papia* civitate, vidit solus *S. Petrum* & *Ambrosium* sancto se benedicientes oleo, & nulli tunc prodidit, sed tantum divinae pietatis munus æqua mente portavit. Imperatore autem in sanctæ dominicæ resurrectionis die evaginato apparuit angelus gladio, cum jam præparatus excepta corona ad ecclesiam pergere voluisset; *nisi*, inquit, *in Gerone hodie completis*

Bruno Coloni. obiit anno 967.

Lambert. quo in mitibus & humiles nemo humilior, contra improbos & claros nemo vehementior fuit. Chron. M. Belg.

Wolmerus succedit Brunoni, qui alijs *Volmarus*.

Gero Wolmeri successor, frater *Ditmari*, *F. Christiani* Marchionis. Vid. Chron. *Montis Sereni*, p. 36.

veris

veris electionem, securus non evadis hanc cadem. Expavesce-
 ob hoc Cæsar, *Dominum*, inquit, *vocate Geronem.* Eique protin-
 nus venienti curam baculo pastorem commisit, & indul-
 gentiam humiliter efflagitavit. Hic à suffraganeis postea
 benedictus, ut signis hodie declaratur, nomen & officium
 Domino hominibusque accepto, dum vixit, tota mentis de-
 votione portavit. Hujus sancta mater *Ida* nomine, Hieru-
 salem orationis gratia petens, illicque infirmata hanc suis
 legationem pedissequis commendavit: Egreddenti animæ
 meimet prolongato hujus exilij incolatu, corpus meum ma-
 tri terræ celeriter tradite, & mox euntes hæc filio nunciate
 Geroni, quo peregrinæ genetrici suæ talem in terris non de-
 neget honorem, qualem prius in cœlis dare dignatur Do-
 minus, & altare mihi in Ecclesia constituat S. Cæcilie. Ta-
 libus præceptis devotæ obtemperantes famulæ, Dominam
 suam post hæc feliciter expirantem, sepelierunt, & statim re-
 cedentes, miseriam insciæ effugerunt subsequituram. Nam
Sarraceni Hierosolymam tunc invadentes, nil reliquere victis,
 quod sancta eis clam tunc prædixit matrona, cum se mor-
 tuam jussit propeere tumulari & suas abire. Venientes autem
 hæc Coloniam, cuncta Archiepiscopo pandunt ordine.
 Quos idem benigne suscipiens, Deo gratias egit, & justæ
 ejusdem petitioni satisfecit. Et quia pauca locutus sum de
 laude ignota tanti præfulis, libet consequentibus cætera dis-
 serere, ut in his virtus ejusdem valeat enucleatius apparere.
 Imperator audita Ratisbonensis Ecclesie præfulis morte, eò
 perrexit, & ut Episcopatum non alij daret nisi ei, qui primus
 sibi occurreret, in somnis admonitus est. Crastina autem
 die primitus inlucescente, Cæsar ad monasterium Christi
 martyris Emerani, monachis hoc nescientibus, cum paucis
 venit, & paulatim ostium pulsans, à quodam *Guthero* Eccle-
 siæ pervigili custode & per omnia venerabili patre intro-
 missus

Ida mater
 Geronis,
 Hidda a-
 liis.

Hierosoly-
 ma à Sar-
 racenis oc-
 cupata.

missus est. Quem intuens, ad adorandum primò supplex processit, deindeque talibus aggreditur: *Quid, mi frater, pro adipiscendo Episcopatus honore vis dare.* Senior ad hæc subridens. *Calceos, inquit, meos.* Hunc autem cum cæteris confratribus ad electionem Antistitis ad sanctum Petrum venientem, Cæsar explicato cunctis somnio, cæteroque rei eventu, cum consilio cleri, totiusque populi ad sacerdotem constituit. Is verò accepta benedictione sedebat tantum VI. menses, ægritudineque compressus valida, ad modicum convaluit, sumtoque in manus cinere, locum, quo de hoc seculo migrare voluit, signo sanctæ crucis ipse consurgendo signavit, solotenusque positus, illud beati Job carmen beatus & ipse cecinit: *Audi tu auris, audi vi te. Domine, nunc autem oculus meus videt te: Idcirco ipsemet reprehendo & ago penitentiam in favilla & cinere.* Et continua confessione cum lacrymis peracta, emisit spiritum. Implerumque in eodem est, quod antecessor illius similis habitus huic prædixit: *Tu debes frater secundus post me hanc Ecclesiam regere, sed parvo tempore vires, domino tantum te misericorditer coronante.* Quod quàm diu hic peregrinatus est, juxta Domini voluntatem fieri idem semper optavit. Has de duobus Episcopis sententias ideo pertuli, ut scias lector, quod cælestis gratia Imperatori sæpe aperiret, quod sibi in humanis fieri placeret. Hic audito obitu tanti patris, *Michalem* huic succedere fecit. Qui cum commissa sibi optimè diu regeret, commoventibus iterum orientales Ungaris, cum cæteris Bavarorum Principibus his ad succurrendum venit. Sed exorto mox in eos duello, proh dolor, nostri victi ab hostibus atque prostrati sunt. Episcopus autem abscissa suimet auricula, & cæteris sauciatus membris, cum interfectis quasi mortuus latuit. Juxta quem inimicus homo jacens, & hunc vivere solum ab insidiantium laqueis tunc securus cernens, hastam sumpsit, & necare eundem conatus est. Tunc iste

Guntherus
ex mona-
cho Episc,
Ratisbo-
nensis,

Michael
Guntheri
successor.

E

confor-

confortatus in domino, post longum mutui agonis luctamen,
 victor hostem prostravit, & inter multas itineris asperitates
 incolumis, notos pervenit ad fines. Inde gaudium gregi suo
 exoritur & omni Christum cognoscenti. Excipitur ab omni-
 bus bonus miles in clero, & servatur optimus pastor in popu-
 lo, & fuit ejusdem mutilatio non ad dedecus, sed ad honorem
 magis. Et nunc revertar ad explanandam narrationis se-
 riem. Romanorum præpotens Imperator Augustus, valen-
 tiorem sibi in Christo dominum Apostolicum, nomine *Be-*
medictum, quem nullus absque Deo judicare potuit, injuste, ut
 spero, accusatum deponi consensit, & quod utinam non fe-
 cisset, exilio ad *Hammaburg* relegari præcepit, ut postea luci-
 dius indicabo. Interim *Herimannus* Dux Saxoniam regebat,
 potiusque ad *Magdeburg* concione susceptus est ab Archie-
 piscopo, manuque deducitur ad Ecclesiam, accensis lumina-
 ribus, cunctisque sonantibus campanis. Ibi avum meimet
Henricum, tantæ resistentem superbiæ, dolo capere Dux ni-
 sus non potuit: quia hunc militum magna caterva vallavit,
 præcipit tamen ei, ut Romam post Imperatorem pergeret.
 Quod libentissime complens, transcens Alpibus, ut primum
 ad Imperatorem venit, videns eum à longe solotenus se pro-
 stravit, interrogatusque quid causæ hoc esset, quod accusa-
 tus apud eam, gratiam suam pietatemque solitam perdidisse
 rimeret, lachrymabiliter respondit. Quem protinus eleva-
 tum Imperator osculatur, singulaque sagaciter perquirens, &
 de susceptione Ducis, quomodoque in medio Episcoporum
 ad mensam loco Imperatoris sederet, lectoque dormiret,
 perdidicit. Ob hoc Cæsar Augustus mascule succensens, Al-
 berto per epistolam mandavit Episcopo, ut tot sibi equos
 mitteret, quot Duci campanas sonare, vel quot lucernas ac-
 cendi præceperat. Imperatoria Archipræsul peragens edicta
 quibuscunque valuit modis se per legatos suimet excusare con-
 tendit.

Benedictus
 Papa depo-
 nitur, &
 Hamburg
 relegatur.
 vid. Adam.
 Brem. pag.
 44.
 Heriman-
 nus Dux
 Saxoniz.
 Henricus
 Ditmaria-
 nus.

tendit. Comes præfatus tam ingeniosus erat, ut Cæsarem iratum præ cæteris Principibus placare potuisset. Sed quia ejus fuit consanguineus, gratiam imperialem usque in exitum suimet vitæ fideliter obtinuit. Quem torque aureo donatum Cæsar dimisit remeare, suosque familiares contristatis hostibus lætificare. Interea *Vdo* venerabilis Marchio *Miseconem* Im-
 peratori fidelem, tributumque usque *Vurta* fluvium solven-
 tem, exercito petivit collecto. Ad cujus auxilium pater meus *Sigefridus*
 Comes *Sigefridus*, tunc juvenis, nec dumque conjugali socia-
 tus amor, venit solum cum suis, & in die sancti Johannis
 Baptistæ adversus eum pugnantes, primoque vincentes, à fra-
 tre ejusdem *Cideburo*, exceptis tantum comitibus præfatis,
 omnes optimi milites interfecti oppetierunt in loco, qui vo-
 catur *Cidini*. Hac de fama miserabili Imperator turbatus, de
 Italia nuncios misit, præcipientes *Vdoni* atque *Miseconi*, si gra-
 tiam suimet haberet voluissent, usque dum ipse veniens cau-
 sam discuteret, in pace permanerent. Posthæc subditis sibi
 cunctis hostium cuneis, arduam Alpium transcendit viam,
 Bavariam invisens regionem, ibique cunctis sapienter
 dispositis, recto itinere ad *Magdeburgensem* pergens ci-
 vitatem, palmas ibidem festivo duxit honore. Namque
 solebat in solennitatibus universis ad vesperam & ad ma-
 tutinam atque ad missam cum processione Episcoporum ve-
 nerabili, deindeque cæterorum ordine clericorum cum cru-
 cibus sanctorumque reliquiis ac thuribulis ad Ecclesiam us-
 que deduci: hicque cum magno domini timore, qui est prin-
 cipium sapientiæ, staret, atque sederet, usque dum finita sunt
 universa, nil loquens nisi divinum, ad caminatum suimet cum
 luminaribus multis, comitatuque magno sacerdotum, Du-
 cum ac Comitum remeabat. Pro remedio animæ
 suæ tradidit postera luce ineffabilia domino munera, invictis-
 simoque ejus duci *Mauritio*, in prædiis, in libris, cæteroque
 E 2 appara-

apparatu regio, confirmans omnia legitima advocatorum, traditioneque scripturarum, presentia & laude imperatricis & filii, atque sub omnium testimonio Christo fidelium. De hinc ivit ad *Quidlingeburg*, proximum Pascha divinis laudibus, humanisque peragens gaudiis. Huc confluebant Imperatoris edicto *Miseco* atque *Bolislavus*, Duces, cum omnibus

Hermannus Saxonie Dux moritur paucis ante Ottonem M. hebdomadibus. * Bernhardus Adamo Bremensi, & qui eum sequuntur, Benno appellatus.

regni totius primariis: consummatisque pacifice cunctis, ditati muneribus magnis, reversi sunt ad sua latantes, Calend. Aprilis. *Herimannus* autem Dux ibi tandem moriens Imperatoris gaudia turbavit. Hujus corpus dum ad *Luneburg* a filio suomet * *Bernhardo* deferretur, contigit ibi *Brunonem*, *Verdensis* Ecclesie Antistitem, in proximo esse. Hic quia *Herimannum*, dum vixit, banno constrictum habuit, suppliciter rogatur a filio, ut & solutionem saltem defuncto impenderet, & in Ecclesia eundem sepeliri liceret. Sed is quod postulat, nequaquam impetrat. Sed quia presulis istius memoriam feci, voluntas mihi de eodem amplius effari. Fuit hic consanguineus predicti Ducis, nova monachus *Corbeia*, & obvenerationem suam Imperator eundem *Amalongo*

Amalongo sive Amalungus xv. Ecclesie Verdensis Episc. Hermannus Bilingi frat. Crantz. Metropol. cap. 19. Bruno Verdensis Episc.

succesorem statuit Episcopo, qui Ecclesiam in *VVerdun*, cui rationabiliter presuit, de ligno fecit egregiam, & magnitudine & qualitate ceteras precellentem benedixit, & in senectute bona proficiens obiit III Non. Maji. Hic autem dum senio & infirmitate assidua gravatus, admodum tardaret, rogatur a *Cæsare*, ut *Herimannum*, suomet capellanum, *Volmeri* fratrem Antistitis, pro filio nutrire, & adjuvamen & ad hæredem voluisset sibi eligere. Hanc legationem gementi animo suscipiens, talia reddit: *Curam quam mihi dominus meus indigno committere dignatus est, studiose hæcenus rexi, & quamdiu hic conservari debeo, sine tali famine, scilicet, degere concupisco. Humilitatis ac superbia non est aqua societas, nec unquam confortem patitur potestas. Quodcumque in alio placet Seniori meo, de-*

votus implebo. Non sit spes juveni in morte senis decrepiti, quia peccatum est: reminiscatur quod pellis vituli crebro suspenditur parieti. Talia exorsus, sed ad Ecclesiam Christi virginis Cæcilie juberet portari, humoque prostratus, se indignè hactenus ei servisse, sic lacrymis queritur effusus: Adeo atate repudiam me in felix cognosco, cum alienus mihi proponitur, & servituti tue, ut dignior assumitur. Unde hinc tristis nunc abscedere volo, & Christi gratiam, & tuimet intercessionem sanctam in hoc expectare desidero. Vellem, ut sicut ego aliena injuste non appetivi, ita nullus unquam de meo gaudere presumeret detrimento. Nunc adeo quod tibi placeat, & Ecclesia proficiat mea, supplex exoro. Finita hac oratione, surrexit, & discedens tam diu in sua morabatur parochia, quoad usque de nece supra memorati juvenis certus efficitur, & tunc convocatis in unum sociis; Dominum dixit, non habetis novum, me autem ad monasterium desertum meum, diem judicii ibidem, absque omni vagatione, cum magna sollicitatione expectaturum, & discite vos mortales, omnia quæ vobis sunt salubriter profutura, non currentis neque volentis, sed potius miserentis Dei esse. Simus exemplum vobis, quod nemo confidens in Dominum, desolatur, nec in se sperans, utiliter exaltatur: Ponite, filii in Domino patre, spem vestram, & cum auxilio Virgeniti ejus, & Paracliti consubstantialis vincite timorem noxium. Propitium orate Dominum, ut quod ego in vobis, seu unquam vos in me, humana fragilitate diliquimus, emendetur deinceps in melius, & ut post me in Domino charum, & nobis utilem habere possitis seniore, & tempora prosperè ardentia. Post hæc verba ad prædestinatum perveniens locum, quamvis multa senectutem suam circumvenirent incommoda, tamen affabilis & laudandæ fuit conversationis. Expeditis breviter supra dicti Imperatoris inclyti actibus, fert animus, priusquam obitum ejus scriptis comprehendendam, de his aliquid dicere, qui ejusdem temporibus utiles Ecclesiæ

Hilbertus & sibi expiravere, & quod interim accidit, renovare. *Hilbertus*, qui cum unxit Archiepiscopus, in secundo regni sui met anno, obdormivit in Christo, 11. Calend. Junij, & huic *Fridericus* succedens, Domino placuit & seculo. In hoc anno *Vngari* Turingiam atque Saxoniam vastantes, in locis perierunt firmissimis, nonnulli autem ex illis timore sibi alas sub-

Eberhardus ministrante, patriam reviserunt. *Everhardus* Dux, regi diu infidelis, degradat⁹ est, & Comes *Vvigmannus* humili supplicatione reconciliatus. In sequenti anno frater regis *Henricus* ab Eberhardo Comite captus, in vinculis tentus est. In tertio anno supra memorati regis, *Henricus* frater ejus & *Eberhardus* Dux, & * *Giselbertus* Comes Lutharingorum, cum cæteris nequitia summet fautoribus cis Rhenum plurima depulati sunt. Hoc *Udo* amicus regis illico comperiens, *Eberhardum* occidit, *Giselbertum* cum sociis in Rheno demergit. *Henricum* autem regis gratiam petere coëgit. Posthæc legati Græcorum, regi nostro bis ab Imperatore suo munera detulerunt, utrisque convenientia. *Fridericus* Archipræsul, XVIII. ordinationis suæ anno, vit abstemius obiit, & *Vvilhelmus*, de matre quamvis captiva, tamen nobili & Slavonica, & ex rege prædicto genitus, vice ejus ordinatur, Anno Dominicæ incarnationis DCCCC LIV. Dehinc in quarto ejusdem numeri anno signum salutiferæ crucis in vestimentis hominum mirabiliter, & magis miserabiliter, elucens digne accipientibus profuit, & irridentibus nocuit. Anno Dominicæ incarnationis DCCCC LXIII. ob depositionem

supra memoratam *Benedicti* Papæ, & exilium, quo moritur, sæva mortalitas Imperatoris exercitum subsequitur, quæ *Henricum* Treverensem Archiepiscopum & Ducem *Godefriadum* cum cæteris innumerabilibus consumsit. In tertio anno II. Calend. April. Ecclesia Halberstadensis cecidit, & Imperator de Italia pergens, *Francanfort* venit, & in his partibus diu manens,

Benedictus hic quam juste depositus sit, memorat Continuator Regi nonis ad annū 964. Ubi & de vi pestilentia istius anni.

manens, inter suos pacem atque concordiam firmavit. Sub-
 sequente autem anno Imperator iterum Romanorum partes
 invisit. In quarto anno æquivocus Imperatoris, comitante
Vilhelmo Maguntienſi Archiepiſcopo, *Romam* veniens, à
 Domino Johanne venerabili Papa in benedictione patri ſimi-
 liſſeſſicitur. In VII. autem anno templum domini in *Dorn-*
burg combuſtum eſt. Placet etiam mihi hoc annexere, quod
Boso, antecceſſor meus, à præfato Imperatore conſtitutus, cu-
 ram ſibi commiſſam annum unum & meſes decem ac tres
 dies regens, in patria obiit Bavaria Cal. Novemb. ſepultusque
 in Merſeburg in Eccleſia ſancti Johannis Baptiſtæ coram ſum-
 mo altari. Qui in Monasterio Chriſti martyris Emmerani,
 quod extra urbem Ratiſbonam in aſtrali parte ſitum eſt, mo-
 nachus converſatione nutritus, abinde ad ſervitium Cæſaris
 aſſumptus, beneficium Cicensis Eccleſiæ pro magni laboris
 ſui debita remuneratione percepit, & juxta prædictam civita-
 tem in quodam ſaltu, quem ipſe conſtruxit, ac ſuo nomine
 vocavit, templum Domino de lapidibus ædificat, conſecra-
 riſque fecit. Beneficium autem omne, quod ad Eccleſias
 in *Merſeburg* ac in *Mimilive* poſitas, ac ad *Thornburg* &
Kirchberg pertinentes, fuit, antequam ordinaretur, obtinuit,
 & quia is in oriente innumeram Chriſto plebem prædicatio-
 ne aſſidua & Baptiſmate vindicavit, Imperatori placuit,
 electionemque de tribus conſtituendis Episcopatibus ei
 dedit, *Miſnensis*, *Cicensis* atque *Merſeburgensis*. Præ his
 omnibus, eo quod pacifica erat, Merſeburgensem ab Au-
 guſto expoſcens Eccleſiam, quamdiu vixit, ſtudioſe can-
 dem rexit. Hic ut ſibi commiſſos eò facilius inſtrueret, Sla-
 vonica ſcripſerat verba, & eos *Kyrie eleiſon* cantare rogavit,
 exponenſeis hujus utilitatem. Qui vecordes hoc in malum
 irriſorie mutabant. Imperator huic paucas villas conceſſit,
 ad prædictam urbem pertinentes & in pago *Churici* poſitum
 quod-

Otto II.
 inunctus.
 Refert. Lã-
 bertus ad
 an. 967. Si-
 geb. ad ſeq.
 Boso Episc.
 Merſburg.

Loca Merſ-
 burgensi
 Eccleſ. ab
 Imp. con-
 ceſſa.

quoddam castellum, quod *Medeburg* vocatur. Interpretatur autem hoc *mel prohibe*. Concessit ei quoque filius suimet, & æquivocus Ecclesiam in *Helpheti* positam, quam pater ejus in honore sanctæ *Radegundis* constructam, *Bernbardum* ipse præsens dedicare præcepit antistitem. Sed cum primus Ecclesie pater nostræ, sicut prædixi, expiraret, intercessione *Annonis*, Episcopi Wormaciensis Imperator *Gisilero*, moribus & natura nobili, Episcopatum dedit. Hic consecratur in *Magdeburg* ab *Alberro* Archiantistite, Junio mense. Equidem quia de *Conrado* Duce, qui gener *Cæsaris*, juxta *Lech* fluvium occisus est, pauca dixi, non incongruum esse reor, quædam tunc à me indiscussa aperire. Post longum tempus Imperator ad *Merseburg* veniens, à quodam proditore comperit, exuvias ejusdem à *Slavis* in *Zuvencka* sub *Suchavico* seniore sibi multum dilecto haberi. Quos cum auxilio illius in singulati prælio devictos suspendi præcepit, prædaque maximam partem restituit. Sed hoc ignoro, utrum hanc ejusdem interemptores sumserint, an sic casu accidenti, necis ejus inculpabiles, invenerint, & quia hoc nullatenus celare præsumpserunt, digna morte poenas perfolverunt. Filiam vero suimet, uxorem ejus, à quodam *Cunone*, eò quod sibi satisfacere nolisset, late diffamatam, & conjugem suam clam fore ab eodem dictam, *Cæsar* hoc graviter ferens sic eam expurgavit. Convocatis omnibus regni suimet Principibus primo secretis allocutionibus eandem, si hujus rei culpabilis esset, diligenter inquiri: Posteaque cum illam adhibito Christi testimonio & sacramentis se nimis excusare vidisset, presentibus cunctis indixit, si aliquis ex numero sibi familiarium eam armis defendere voluisset, ut se firmum in die hac, & in perpetuum acquirere potuisset amicum. *Burchardus* Comes hæc audiens, in medium profiliit, & *Cunonem* per omnia mentitum fore coram omnibus dixit. Ille autem cum id verum

Gislerus
Bofonis
successor.

Conradus
habebat
uxorē Luit-
gardam fi-
liam Otto-
nis, quam
in matri-
monium
sumserat
anno 947.
Cont. Re-
ginonis.

Luitgarda
uxor Con-
radi infamata &
vindicata.
Chuonradum Eber-
hardi Comitum F. vo-
cat diffamatorem
illum. Con-
tinuator
Reginonis
ad an. 950.

Verum esse sacramentis affirmaret, cum eodem congressus, in primo aditu dexteram mendacem perdidit, & iniustitiam suimet devictus innotuit, & misericors Dominus à falso crimine hanc eripuit, quam innocentia vitæ sibi placere fecit. Hæc marito vivente suo, quamvis sæpe despiceretur, & laboribus crebris fatigaretur, tamen viridi patientia hæc sufferens, honorem innatum servare conatur. Cum autem vitam hanc finiret, in Ecclesia Christi martyris Albani in Moguntia flebiliter est sepulta, cujus fufum argenteum in ejus memoria ibidem est suspensum. De præfato autem Duce *Henrico* quædam dico, quæ impie fecit in suimet regno: & in quibus valet considerare, quod supra dictis omnibus non valet contradici. Patriarcham de Aquileia castrari, & Archiepiscopum Saltzburgensem præcepit excæcari. Causas ponere nolo, quia ad hæc promerenda non esse idoneas in veritate scio. Is cum in fine suo à *Michaele*, Ratisbonensi Episcopo, de tali commisso admoneretur, se in priori peccasse solum fatetur, & in Archipræsule nihil: ignorans, quam parva res est in qua flagitium deest. Unde David supplex loquitur: *Ab occultis meis munda me domine*. Hujus conjux *Juditta* nomine, cum præfens adesset, hanc confessionem audivit, & mox viro suimet moriente, corpus ejusdem in Ecclesiam quam ipse in honorem sanctæ Mariæ semper virginis construxit, cum magno mœrore deposuit, & in quocunque animam ejus unquam deliquisse ipsa scivit, vel ab alijs comperit, lacrymis ac ineffabilibus emendavit elemosynis. Hæc in viduitate sua continenter vivens, cum *Abraham*, Frisingensem Episcopum, præ cæteris diligeret, invido vulgari dente admodum inculpabilis dilaniabatur. Quæ cum de hac luce migraret, in die depositionis suæ ab eodem antistite missam cantante sic expurgatur. Ante communionem is versus ad populum, quæ merita ejus fuerint circumstantibus indixit. *Hoc*, inquit, delictum,

Conjugi
Conradi &
Luitgardæ
intelligit.

Henricus
Bavarus
Ottonis
M. frater.

Henrici Ba:
vari uxore
suspecta
purgatur.

Abraham
Frisingen-
sis Episc.

delictum, quo diffamata fuit, si hac unquam commisit, faciat omnipotens pater filij sui met corporis & sanguinis salutare remedium mihi provenire ad iudicium, & ad debitam damnationem, animaque eius ad perpetuam salvationem. Ac tunc cum mentis ac corporis innocentia sumpsit unicum cunctis fidelibus remedium.

Crediditque populus, quamvis sero, & cum detractioe injusta plus ei posuit, cum nocere studuerit. Fuit in diebus præ-

Haddo, &
Wedilgart.
filia eius
offerunt
Deo totū
patrimo-
niū suū in
Heslingh.
Alb. Stad.
p. 108. Hist.
Archiepisc.
Brem. in
vita Adal-
dagi.

dicti Cæsaris quidam Comes *Hed* nomine, qui Ecclesiam in honore Christi athletæ *Viti* in *Heslinge* constructam, quia hæredem non habuit, maxima totius proprietatis suæ parte dotavit, & congregatione sanctimonialium ibidem facta, eandem Abbatiam mundiburdio *Etheldagi*, Bremensis Archie-

piscopi, subdidit. Sed præpositæ huic sedi geminæ venerabiles matronæ, quibus unum erat vocabulum, *VVinbulgers*

dictum, citò prohdolor obiit. Avus autem meus cum filiam suimet, *Hathui* nomine, ibi educatam prius, ac traditam eis succedere rogasset ab Archiantistite præfato, impetrare non potuit. Postea vero Archipræsul à Cæsare patrino suimet rogatus, eandem cum jam duodecim esset annorum, 11. Calend. Maij die Dominica velavit in proxima die ad Abbatissam in patris præsentia, quod postea eum nimis poenituit. Namque, ut dicturus sum, interpositis diebus quinque, *Italia*,

Otto Ma-
gnus Imp.
moritur
Nonis Maij
Anno 974.
Alb. Stad.
pag. 109.
Juditta Dit-
mari avia.
Mimmele.
ben Abbas
Uisberg.
vocat Nu-
milennam. Witich, Mimilenn.

Dacia, & *Saxonia* salus, *Otto primus* obiit. Pausat autem avia meimet, *Juditta* nomine, in Ecclesia, quam post de lapidibus,

qui in hac terra pauci habentur, filia eius summopere con-

struxit, excedens ex hoc seculo VII. Calend. Novemb. Eccle-

lia *Fuldensis*, prohdolor, incensa sub eodem Imperatore re-

novata est. Ascensionem autem Domini Imperator in *Mer-*

seburg fuit, & quicquid de promissione remansit, devota men-

te ibidem complere studuit. Exin III. feria ante *Penste-*

ben costen ad *Mimseleben* veniens, postera die ad mensam lætus

sedebat. Qua finita cum jam vespera cantaretur, infir-

mati

maricæpit & inclinare. Quem qui astabant proxime suscipientes, deposuerunt, refocillatusque divino celeriter viatico, orantibus pro ejus exitu cunctis, debitum persolvit naturæ, Nonis Maij, iv. feria. Sequenti vero nocte viscera ejus soluta in Ecclesia sanctæ Mariæ sunt tumulata; corpus autem ejusdem aromatibus conditum ad *Parthenopolin* translatum, ibique honorabiliter atque lachrymabiliter susceptum, maioreque impositum, sarcophago sepultum est ab Archiepiscopis *Gerone* atque *Athelberto* cæterorumque auxilio Episcoporum clerique totius. Æquivocus autem ejus, junior scilicet *Otto*, patre adhuc vivente electus, & unctus, iterum collaudatur à cunctis in dominum ac regem. Quantum vero pro liberatione animæ senioris suimet *Adelheidis* imperatrix invigilaverit usque in finem, dictis non valet comprehendere nec factis. Quicquid enim honoris sibi vel profectus secularis unquam provenit, non ullo suimet merito, sed *Davidis* Christo ascripsit laudibus: *Non nobis, Domine, non nobis, nomini tuo da gloriam.* Si in me facundia, scientia & memoria convenirent, in explicanda *Cæsaris* laude deficerent. Sicut Dominus, sic & Principes ejus fuerunt. Non eos ciborum seu aliarum rerum superflua varietas, sed in cunctis delectabat aurea mediocritas. Omnes, quæ leguntur virtutes, his degentibus florentes, his obentibus marcesserunt. Hi etsi corporaliter non vivunt, supersunt animæ immortales, bonorum profectu operum æternitate gaudentes. Sed ut concludam sermonem, post *Carolus* Magnum regalem Cathedram nunquam tantus patriæ rector atque defensor possedit, præcedentibus mortem ejus, ut prædixi, pluribus optimatibus: omnes, qui superfuerunt, tantæ jucunditatis immemores, novam hanc normam, quæ sequebatur, nec voluerunt, neque sequebantur, sed ad exitum vitæ suimet ab-

Ottonis M. sepultura vid. Grätz. Saxon. lib. 4. c. 47.

OTTO II. patris successor declaratus. Anno 975. regnavit novem annis. Albert. Stad. juxta Marianum annis x. mens. 7. Ottonis I. elogium. Bonus rex, bonus populus.

Côser quæ in laudem hujus Imp. scripsit. Theodoricus à Niem in Nemore Unionis, tract. 6. c. 3. pag. 479. & seqq.

jecta antiquæ veritatis & justiciæ semita, sua sponte non deviant. Impleri tunc namque videbant, quod à quodam sapiente præfago futurorum scriptum: *primum aureum seculum, dehinc æreum, postque ferreum sequitur.* Audiat unusquisque fidelium veridica beati Gregorij monita: *Cum augetur dona, rationes crescunt donorum.* Et in commississe, nimis peccasse perhorrescat, & pro anima Imperatoris dominum suppliciter deprecetur, ut flagitia servi peccatoris innumera, quæ in tot sibi subditis rebus præcaveri nequiverant, clementer ignoscat, regnorumque dominator omnium populis præsentibus atque futuris pervigil piusque custos assistat. Et tu quicumque mihi succedas, tanti memor beneficii, animæ recordationem fidei mentis custodia serves, maximeque in festivitate Christi athletæ Laurentij, cujus intercessionem obnixè postules, ut sicut eo die meritis ipsius hostium huic concessa est divinitus victoria visibilium, ita sibi à Domino donata, quam semper optavit, remissione, laqueos inimicorum mereatur invisibilium evadere, à sinistrisque segregatus, in die judicij collocetur à dextris.

